

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/176

KARAR NO : 1983/537

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı yasanın 13/b maddesinde öngörülen bağlantı koşulunu içeren suçlara ait davanın askeri yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Fevzi Peker ve arkadaşları.

O L A Y : Sanıkların Kars Dedekorkut Eğitim Enstitüsü öğrencileri oldukları, olay günü (4.5.1976) aralarında kavga çıktığı, bu kavgada sanıklardan Fevzi Peker ve Hasan Hüseyin Güler'in müşteki Şükrü Çalışkan'a hayati tehlike doğuracak şekilde müessir fiil ika ettikleri, diğer sanıkların öğrenci buldukları Dedekorkut Eğitim Enstitüsü bina sının pencere camlarını, duvarlarda bulunan aynaları, tabloları ve banyoyu tahrip etmek suretiyle toplu ızrar suçunu işledikleri, olay yerine gelen ve müdahale etmek isteyen görevli polis memurlarına hakaret ve mukavemette buldukları iddiasıyla,

1-Sanıklardan Fevzi Peker ve Hasan Hüseyin Güler'in eylemlerine uyan TCY.nın 64.maddesi aracılığı ile aynı yasa'nın 456/2.,

2-Sanıklar Fatma Özdemir, Ruhi Gülkaya ve Süreyya Gülbazın eylemlerine uyan TCY.nın 258/1., 266/1., 517.,

3-Diğer sanıkların eylemlerine uyan TCY.nın 517.maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle Kars C.Savcılığı'nca haklarında kamu davası açılmıştır.

Kars Asliye Ceza Mahkemesi:26.6.1979 günü, Esas 1976/194, Karar 1979/180 sayı ile; olayın toplu bir öğrenci hareketi niteliğinde olduğu, sıkıyönetim ilânını gerektirir yaygın şiddet eylemi kapsamına girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Erzurum-Artvin İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi: 22.1.1982 günü, 1980/222 esas sayı ile; atılı suçların sıkıyönetim ilânından üç aydan çok önce işlenmiş olduğu, bazı sanıklar hakkında sıkıyönetim askeri mahkemelerinde açılmış kamu davalarının varlığı saptanmış ise de, bu davaların suç tarihinden çok sonra işlenmiş olduğu ve açılmış bulunan diğer davaların bu dava ile umumi ve müşterek geyesiçerisinde işlendiğine ilişkin dosyada hiçbir somut kanıt bulunmadığı gerekçeleriyle 2247 sayılı yasanın 19.maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesine başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa

Aksoy, Necati Karakiş, Yavuz T. Özgen ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 17.10. 1983 günü toplantıda, geçici raportör Hakim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Gani-oğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in Askeri yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, Kars ilini de kapsamına alarak 13 ilde 26.12.1978 günü ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan daha önce, 4.5.1976 da işlenmiştir.

İncelenen dosya içeriğinden, olayın karşıt görüşlü öğrenciler arasında oluştuğu, bu yönü ile sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu belirlenmektedir.

Suçun, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13/a maddesinde öngörülen süre dışında işlenmesine karşın, Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığının dosya dizi: 222 de yer alan yazısından sanıklardan Burhan Kaygusuz hakkında Halkın Kurtuluşu adlı örgüte üye olmak ve duvarlara yazı yazmak suçundan soruşturma bulunduğu, sanık Cavit Sural hakkında Eğitim ve Öğretim çalışmalarına kesinti ve ara verme suçundan dolayı dava açıldığı, ayrıca askeri savcılığın 1980/1603 esas sayılı soruşturma dosyasında gizli örgüte üye olmak suçundan dolayı soruşturmasının bulunduğu, sanık Reşit Karabağ hakkında eğitim ve öğretim çalışmalarına kesinti ve ara vermeye neden olmak suçundan dolayı dava açıldığının belirlenmiş olması, Halkın Kurtuluşu örgütü hakkında ise sıkıyönetim askeri mahkemelerince elkonulmuş bir davanın bulunması karşısında davanın, CMUY'nin 3 ve 353 sayılı yasa'nın 18. ve 1402 sayılı yasa'nın 13/b maddeleri uyarınca askeri yargı yerinde görülmesi ve bu nedenle Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinin başvurusunun reddine karar verilmesi gerekir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre askeri yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Erzurum-Artvin İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin başvurusunun reddine, 17.10.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Necati Karakiş

Üye

Yavuz T. Özgen

Üye

Muammer Aksüt